

YU ISSN 0579-0263

ИСТОРИЈА

СПИСАНИЕ НА СОЈУЗОТ НА ДРУШТВАТА
НА ИСТОРИЧАРите НА СР МАКЕДОНИЈА



ГОД. XVII

СКОПЈЕ 1981

БРОЈ 2



1356/82

Издавачки совет: претседател, ДИМИТАР МИЦКОВСКИ, членови: КОСТА АЦИЕВСКИ, НИСЕЛ БАЈРАМИ, ЦВЕТАН БЕЛИЧАНЕЦ, ВЕЛИМИР БРЕЗОВСКИ, НАУМ ДИМОВСКИ, СПАСЕ КУЉАН, ГАЛЕНА КУЦУЛОВСКА, СПАСКА МАНАСИЕВА-МЛАДЕНОВИЌ, ХРИСТО МЕЛОВСКИ, ВАСКА ПЕРЧИНКОВА, ТОДОР ТАЛЕСКИ, ГЛИГОР ТОДОРОВСКИ, ТОМО ТОМОВСКИ, ДАНИЦА ХРИСТИК.

Редакција: АЛИ ВИШКО, НАУМ ДИМОВСКИ, РИСТО МЕЛОВСКИ, РАСТКО ТЕРЗИОСКИ, НИКОЛА ЧИНГО

Главен и одговорен уредник: ХРИСТО МЕЛОВСКИ

Секретар на редакцијата: КОСТА АЦИЕВСКИ

Издавач: Сојузот на друштвата на историчарите на СР Македонија

Јазична лектура. ЉУБИЦА СТАНКОВСКА

Насловната страна ја изработи: БИСЕРКА ФИЛИПОВА

Адреса на редакцијата и на администрацијата
Сп. „Историја“, Филозофски факултет, Историски семинар, Скопје

Препечатувањето се дозволува во согласност со редакцијата и наведувањето на изворот. Списанието излегува двапати годишно ракописите не се враќаат; годишна претплата изнесува за членови на Сојузот на друштвата на историчарите 60 динари, за нечленови и установи 75 динари, за странство 150 динари за ученици и студенти 30 динари

Претплатата се уплатува на чековна сметка:
40100-678-955, СОК, Скопје, Сојуз на друштвата на историчарите на СРМ — за „Историја“ Универзитетска печатница „Кирил и Методиј“ — Скопје

Тираж 3 000 примероци

СОДРЖИНА

Христо Андонов-Полјански — Бранко Панов, Шеесет години од животот и дејноста на професорот д-р Воислав Кушевски	7
Методија Манојловски, Список на објавени трудови на професор д-р Воислав Кушевски	13
СТАТИИ — ПРИЛОЗИ	
Љубен Лапе, Кон животот и делото на Даме Груев. По повод 75-годишнината од неговата смрт	21
Христо Андонов-Полјански, Британски сведоштва за дипломатски спор околу прашањето за престојот на Даме Груев и на другите македонски младинци во Белград	25
Димитар Митрев, Мислителот Горче Петров	29
Љубен Лапе, Нови писма од и за Горче Петров (По повод 60 години од неговата смрт)	41
Владимир Картов, Општествено-политичката дејност на Ангел Динев во интернација и концентрационите логори на фашистичка Бугарија	53
Томо Томоски, Белешки за неколку малку познати места во средновековна Македонија	75
Бранко Панов, Градската самоуправа во Охрид кон крајот на XI и почетокот на XII век	87
Методија Соколовски, Кичевската нахија во XV и XVI век	95
Димитар Димески, Приликтите во Битолскиот вилает во 1894 и 1895 година	137
Кочо Сидовски, Ставот на Италија спрема македонското национално-ослободително движење до 1903 година	153
Владимир Цветковски, Пишувањето на чикашкиот печат за настапите во Македонија во деновите на Илинденското востание	169
Воислав Кушевски, Мисијата на Шалев, Анастасов и Илиев во Женева, — I дел	177
НАСТАВА	
Горѓи Танковски, Групниот облик на работа во наставата по историја	211
Милан Стојковски, Усвојување на поимите-услов за "полесно" со-владување на материјалот по историја (По повод една анкета)	223
МАТЕРИЈАЛИ	
Александар Матковски — [Кемал Аручи], Македонија во хрониката Sahaif ul-ahbar од Мунцимбаши (1363—1499)	231
ОСВРТИ	
Михаило Апостолски, Аналитички осврт на публикацијата „Правилата — Уставот на Македонскиот востанички комитет во Кресненското востание	253

Константин Петров , Извод од беседата за промовирање на монографијата „Вељуса“ од проф. д-р Петар Миљковиќ — —	261
Никола Чинго , Местото и улогата на екстремната левица во современиот свет. — — — — —	267
БИБЛИОГРАФИЈА	
Маргарита Пешевска , Прилог кон библиографијата на неврзаното движење — — — — —	273
КРИТИКА И ПРИКАЗИ	
А. С. , Дилетанска услуга за македонската историографија — — —	281
Р. К. , Одговор на критичкиот осврт од Павле Раковски на трудот „Егејски бури“ на Вангел Ајановски-Оче — — — — —	288
Д. Д. , Документи за борбата на македонскиот народ за самостојност и за национална држава, Универзитет „Кирил и Методиј“, Скопје, 1981 г., т. I (754), т. II (849) — — — — —	297
Д. Д. , Христо Андонов-Полјански, Одбани дела, I—V, Мисла, Скопје, 1980, 385 496, 673, 381, 443 — — — — —	301
М. Д. , Šarlota Đuranović, Aktualizacija kao vid marksističkog odgoja i obrazovanja u nastavi povijesti, Školska knjiga, Zagreb 1981, 186 — — — — —	304
М. Д. , Marko Šunjic, Hrestomatija izvora za opštu istoriju srednjeg vijeka, Svetlost, Sarajevo 1980, 381 — — — — —	309
К. Ј. , Стојан Киселиновски, Грчката колонизација во Егејска Македонија (1913—1940), Скопје 1981, год. — — — — —	313
Љ. Л. , Австриски документи за историјата на македонскиот народ 1907 — 1908. Том II. Редакција, превод и коментар — Данчо Зографски, Скопје 1981, 274 — — — — —	314
Љ. Л. , Димитар Димески, Македонското национално-ослободително движење во Битолскиот вилаает 1893—1903 год., Скопје 1981 — — — — —	317
М. П. , Историографија на Македонија 1965—1975. Автори: Н. Велјановски, А. Матковски, Б. Панов, Р. Полпазаров, П. Стојанов, Скопје 1982, 136 — — — — —	319
П. М. , Нови прилози од областа на правно-политичките науки. Осврт на прилозите од „Годишникот“ на Правниот факултет од Битола — — — — —	321
ХРОНИКИ И БЕЛЕШКИ	
Д. Д. , Христо Андонов-Полјански — лауреат на наградата „11 октомври“ во 1981 година — — — — —	325
Р. Т. , За работата на југословенско-советската комисија на историчарите и научниот собир на тема: „Југославија и Советскиот сојуз во Втората светска војна“ одржан во јуни 1981 година во Волгоград — — — — —	325
Р. П. , XV заседание на Југословенско-чехословачката комисија за историја и за нејзиниот научен собир — — — — —	329
IN MEMORIAM	
Драгица Миломир Мијатовиќ — — — — —	333
СПИСОК НА СОРАБОТНИЦИ	
СПИСОК НА СОРАБОТНИЦИ КОИ ГО РАСТУРААТ СПИСАНИЕТО	

С О Д Е Р Ж А Н И Е

Христо Андонов-Полянски и Бранко Панов, Шестьдесят лет жизнедеятельности профессора докт. Воислава Кушевского — Методия Манойловски, Список опубликованных трудов профессора докт. Воислава Кушевского	7 13
СТАТЬИ, СООБЩЕНИЯ	
Любен Лапе, О жизни и революционной деятельности Даме Груева (В связи 75-летием со дня его смерти)	21
Христо Андонов-Полянски, Британские документы о дипломатическом споре по вопросу о пребывании Даме Груева и других молодых македонцев в Белграде	25 29
Димитар Митрев, Гьорче Петров как мыслитель	41
Любен Лапе, Новые письма Гьорче Петрова и о нем (по поводу 60 лет со дня его смерти)	53
Владимир Картов, Общественно-политическая деятельность Ангела Динева в ссылке и концлагерях фашистской Болгарии	53
Томо Томоски, Заметки о некоторых малоизвестных местах в средневековой Македонии	75
Бранко Панов, Городское самоуправление в Охриде к концу XI и в начале XII вв.	87
Методия Соколоски, Кичевская нахия в XV и XVI вв.	95
Димитар Димески, Ситуация в Битолском вилаете в 1894—1895 гг.	137
Кочо Сидоски, Отношение Италии к македонскому национально-освободительному движению до 1903 года	153
Владимир Цветковски, Печать г. Чикаго о событиях в Македонии в дни Илинденского восстания	169
Воислав Кушевски, Миссия Шалева, Анастасова и Илиева в Женеве (первая часть)	177
МЕТОДИКА	
Гьорги Танковски, Групповая форма работы в обучении истории	211
Милан Стойковски, Усвоение понятий — предпосылка для более успешного овладения учебным материалом по истории (по поводу одной анкеты)	223
МАТЕРИАЛЫ	
Александар Матковски, Кемал Аручи, Македония в хрониках Sahaif ul-ahbar из Мунеджимбаши (1363—1449)	231
ОБЗОРЫ	
Михаило Апостоловски, Аналитический обзор публикации „Правила — Устав македонского повстанческого комитета Кресненского восстания	253

Константин Петров, Выдержки из выступления проф. докт. Петар Мильковича по поводу выхода в свет его монографии „Велюса“	261
Никола Чинго, Место и роль левых экстремистов в современном мире	267
БИБЛИОГРАФИЯ	
Маргарита Пешевска, Приложение к библиографии о движении неприсоединения	273
КРИТИКА И РЕЦЕНЗИИ	
A. С., Дилетантская услуга македонской историографии	281
P. К., Ответ на рецензию Павле Раковского на работу Вангела Аяновского-Оче „Эгейские бури“	288
D. Д., Документи за борбата на македонскиот народ за самостојност и за национална држава. Универзитет „Кирил и Методиј“, Скопје, 1981, т. 1 (754), т. 2 (849)	297
D. Д., Христо Андонов-Полјански, Одбрана дела т. 1—5, „Мисла“, Скопје, 1980, 385	301
M. Д., Sarolta Đuranović. Aktualizacija kako vid marksističkog odgoja i obrazovanja u nastavi povjesti, „Školska knjiga“, Zagreb, 1981, 186	304
M. Д., Dokt. Marko Šunjić. Hrestomatija izvora za opštu istoriju srednjega vijeka, „Svetlost“, Sarajevo, 1980. 381	309
K. J., Стојан Киселиновски. Грчката колонизација во Егејска Македонија (1913—1940), Скопје, 1981	313
J. Л., Австриски документи за историјата на македонскиот народ 1907—1908. Том II. Превод, редакция и коментарий — Данчо Зографски. Скопје, 1981, 274	314
J. Л., Димитар Димески. Македонското национално-ослободително движење во Битолскиот вилает 1893—1903 год., Скопје, 1981	317
M. П., Историографијата на Македонија 1965—1975. Автори: Н. Велјановски, А. Матковски, Б. Панов, Р. Поплазаров, П. Стојанов. Скопје 1982, 136	319
M. П., Новые работы в области право-политических наук. Обзор трудов в сборника „Годишњак“, выпущенного Юридическим факультетом в Битоле	321
ХРОНИКА И ЗАМЕТКИ	
D.Д., Христо Андонов-Полјански — лауреат премии „11 октобрја“ за 1981 год.	325
P. Т., О работе югославо-советской комиссии историков и о научной встрече на тему „Югославия и Советский Союз во второй мировой войне“, состоявшейся в Волгограде в июне 1981 года	325
P. П., XV заседание Югославо-чехословацкой комиссии по истории и встреча историков двух стран	333
ПАМЯТИ	
Драгица Миломир Мятович	
СПИСОК СОТРУДНИКОВ	
СПИСОК СОТРУДНИКОВ РАСПРОСТРАНЯЮЩИХ ЖУРНАЛ	